

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tieliikennelain 70 ja 108 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tieliikennelain ajokorttiluvan myöntämistä koskeva säännös ja valtuutussäännös. Muutokset valtuutussäännökseen aiheutuvat yhteisön ajokortista annetun neuvoston direktiivin määräysten saattamisesta kansallisesti voimaan. Kyseisen direktiivin liitteisiin sisältyy yksityiskohtaisia määräyksiä kuljettajaopetuksesta ja kuljettajantutkinnosta sekä terveyden vähimmäisvaatimuksista, joista ei

ole perusteltua säätää tarpeettoman korkealla normitasolla. Tämän vuoksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi tarpeelliset valtuutussäännökset. Ajokorttilupaa koskevaan säännökseen ehdotetaan tehtäväksi tekninen korjaus. Ajokorttiluvan myöntämisen edellytykset pysyvät ennallaan.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1996.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Tieliikennelain 70 §:ssä on säädetty ajokorttiluvan myöntämisen edellytykset. Poliisi myöntää ajokorttiluvan hakijalle, joka täyttää asetuksella säädetyt terveysvaatimukset ja jota ei alkoholin tai muun huumaavan aineen jatkuvan väärinkäytön vuoksi ole katsottava kuljettajana liikenteelle vaaralliseksi. Kyseiseen pykälään on lisätty vuonna 1994 uudeksi edellytykseksi, että hakijalla on vakainainen asuinpaikka Suomessa tai että hän opiskelee täällä ja opiskelu on jatkunut vähintään kuusi kuukautta. Tämä uusi ajokorttiluvan myöntämisen edellytys tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1996.

Tieliikennelain 75 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan ajo-oikeuden haltija on määrättävä ajokieltoon, jos hän ei enää täytä 70 §:n 1 momentissa säädettyjä ajokorttiluvan myöntämisen edellytyksiä. Taustalla on tarkoitus estää sellaisten henkilöiden ajaminen, jotka eivät enää täytä vaadittuja terveysvaatimuksia tai jotka ovat liikenteelle vaarallisia alkoholin tai muun huumaavan aineen jatkuvan väärinkäytön takia. Uuden ajokorttilupaedellytyksen lisääminen tieliikennelain

70 §:n 1 momenttiin aiheuttaa sen, että henkilö olisi määrättävä ajokieltoon, jos hän ei enää asu vakainaisesti Suomessa. Tämän epätarkoituksenmukaisuuden poistamiseksi ehdotetaan tieliikennelain 70 §:ää muutettavaksi siten, että sen 1 momentti jaetaan kahtia niin, että nykyisen momentin toinen virke muodostaa oman 2 momenttinsa, jolloin pykälän nykyisestä 2 momentista tulee 3 momentti. Muutos on luonteeltaan täysin tekninen eikä se muuta säädettyjä ajokorttiluvan myöntämisen edellytyksiä.

Voimassa olevaan tieliikennelain 108 §:ään sisältyy valtuutussäännös, jonka mukaan liikenneministeriö voi antaa määräyksiä kuljettajaopetuksen antamisesta. Kuljettajaopetuksesta säädetään ajokorttiasetuksen (845/90) 4 luvussa ja ajokorttiasetuksen soveltamisesta annetussa liikenneministeriön päätöksessä (846/90). Sen sijaan lain tasoisella säädöksellä ei ole valtuutettu liikenneministeriötä antamaan kuljettajantutkintoa koskevia määräyksiä. Kuljettajantutkinnosta säädetään ajokorttiasetuksen 5 luvussa ja ajokorttiasetuksen soveltamisesta annetussa liikenneministeriön päätöksessä. Valtuutussäännös tähän on ajokorttiasetuksen

54 §:ssä.

Yhteisön ajokortista annettu neuvoston direktiivi (91/439/ETY) sisältää määräyksiä kuljettajaopetuksesta ja kuljettajantutkinnosta sekä terveyden vähimmäisvaatimuksista. Suomen tulee saattaa direktiivin sisältämät säännökset kansallisesti voimaan. Direktiivin liitteessä II olevat kuljettajaopetusta ja kuljettajantutkintoa koskevat määräykset ovat hyvin yksityiskohtaisia, ja tällainen sääntely on perustellumpaa toteuttaa ministeriön päätöksellä kuin sitä ylempään tasoisella säännöksellä. Tämän vuoksi tieliikennelain 108 §:n 3 momentin 2 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi, että toimivaltainen ministeriö voi antaa määräyksiä paitsi kuljettajaopetuksen antamisesta myös kuljettajantutkinnosta. Käytännössä tarkemmat määräykset antaa liikenneministeriö, mutta 108 §:n 3 momentin johdantokappaleessa korvataan liikenneministeriö sanoilla toimivaltainen ministeriö valtioneuvostosta annetun lain (78/22) muutoksesta ilmenevän periaatteen mukaisesti.

Direktiivin liite III sisältää moottoriajoneuvon kuljettamiseen vaadittavaa fyysistä ja henkistä terveyttä koskevat vähimmäisvaatimukset. Voimassa olevassa laissa terveydestä säädetään tieliikennelain 73 §:ssä ja ajokorttiasetuksen 9 §:ssä (2/96). Tosiasiassa vain näköä ja kuuloa koskevat tarkat määräykset, muiden sairauksien tai vammojen osalta vaaditaan vain, etteivät ne olennaisesti heikennä kuljettajan kykyä toimia ajoneuvon kuljettajana. Nykyisin ei ole säännelty, mitä nuo sairaudet ja vammat ovat, vaan lääkäri arvioi hakijan kyvyn toimia ajoneuvon kuljettajana ja poliisi ottaa tämän huomioon ratkaistessaan ajokorttilupahakemuksen. Lääkärijärjestöt ovat laatineet ohjeita lääkäreiden käyttöön.

Direktiivin määräysten voimaansaattaminen muuttaa nykyistä tilannetta, sillä se edellyttää, että ajokykyyn vaikuttavista terveydellisistä seikoista tullaan antamaan nykyistä tarkempia määräyksiä. Direktiivin terveyttä koskevat vähimmäisvaatimukset ovat hyvin yksityiskohtaisia ja ne on tarkoituksenmukaista saattaa voimaan ministeriön päätöksellä. Asetuksessa säädetään edelleen nimenomaiset näöntarkkuutta, näkökenttää ja kuuloa koskevat vaatimukset sekä yleisemmin, ettei hakijalla ole ajokykyä olennaisesti heikentävää sairautta tai vammaa. Sosiaali- ja terveysministeriö antaisi tarkemmat määräykset näistä ajokyvyn terveydellisistä vaatimuksista. Tieliikennelain 108 §:n 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi 13 kohta, jonka mukaan toimivaltainen ministeriö voi antaa määräyksiä ajoneuvon kuljettajan terveydentilalle asetettavista tarkemmista vaatimuksista.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Liikenneministeriö on valmistellut esityksen yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1996.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tieliikennelain 70 ja 108 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/81) 70 §:n 1 momentti ja 108 §:n 3 momentin johdantokappale ja 2, 11 ja 12 kohta, sellaisena kuin ne ovat, 70 §:n 1 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (571/94) ja 108 §:n 3 momentin johdantokappale ja 2, 11 ja 12 kohta 6 päivänä marraskuuta 1992 annetussa laissa (989/92), sekä

lisätään 70 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetulla lailla ja 3 päivänä elokuuta 1990 annetulla lailla (676/90), uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, sekä 108 §:n 3 momenttiin, sellaisena kuin se on mainitussa 6 päivänä marraskuuta 1992 annetussa laissa, uusi 13 kohta seuraavasti:

70 §

Ajokorttilupa

Poliisi myöntää luvan ajokortin saamiseen (*ajokorttilupa*) hakijalle, joka täyttää asetuksella säädetyt terveystaamukset ja jota ei alkoholin tai muun huumaavan aineen jatkuvan väärinkäytön vuoksi ole katsottava kuljettajana liikenteelle vaaralliseksi.

Ajokorttiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakijalla on vakinainen asuinpaikka Suomessa tai että hän opiskelee täällä ja opiskelu on jatkunut vähintään kuusi kuukautta.

108 §

Valtuutussäännös

Toimivaltainen ministeriö voi antaa määräyksiä:

2) kuljettajaopetuksen antamisesta ja kuljettajantutkinnosta;

11) auton ja perävaunun mekaanisista kytentälaitteista;

12) ulkomaisen viranomaisen antamien pakokaasutodistusten vastavuoroisesta hyväksymisestä; sekä

13) ajoneuvon kuljettajan terveydentilalle asetettavista tarkemmista vaatimuksista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1996.

Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Liikenneministeri *Tuula Linnainmaa*

Laki

tieliikennelain 70 ja 108 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/81) 70 §:n 1 momentti ja 108 §:n 3 momentin johdantokappale ja 2, 11 ja 12 kohta, sellaisena kuin ne ovat, 70 §:n 1 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (571/94) ja 108 §:n 3 momentin johdantokappale ja 2, 11 ja 12 kohta 6 päivänä marraskuuta 1992 annetussa laissa (989/92), sekä

lisätään 70 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetulla lailla ja 3 päivänä elokuuta 1990 annetulla lailla (676/90), uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, sekä 108 §:n 3 momenttiin, sellaisena kuin se on mainitussa 6 päivänä marraskuuta 1992 annetussa laissa, uusi 13 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

70 §

Ajokorttilupa

Poliisi myöntää luvan ajokortin saamiseen (*ajokorttilupa*) hakijalle, joka täyttää asetuksella säädetyt terveysvaatimukset ja jota ei alkoholin tai muun huumaavan aineen jatkuvan väärinkäytön vuoksi ole katsottava kuljettajana liikenteelle vaaralliseksi. Ajokorttiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakijalla on vakinainen asuinpaikka Suomessa tai että hän opiskelee täällä ja opiskelu on jatkunut vähintään kuusi kuukautta.

Ehdotus

70 §

Ajokorttilupa

Poliisi myöntää luvan ajokortin saamiseen (*ajokorttilupa*) hakijalle, joka täyttää asetuksella säädetyt terveysvaatimukset ja jota ei alkoholin tai muun huumaavan aineen jatkuvan väärinkäytön vuoksi ole katsottava kuljettajana liikenteelle vaaralliseksi.

Ajokorttiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakijalla on vakinainen asuinpaikka Suomessa tai että hän opiskelee täällä ja opiskelu on jatkunut vähintään kuusi kuukautta.

108 §

Valtuutussäännös

Liikenneministeriö voi antaa määräyksiä:

2) kuljettajaopetuksen antamisesta;

Toimivaltainen ministeriö voi antaa määräyksiä:

2) kuljettajaopetuksen antamisesta ja kuljettajantutkinnosta;

11) auton ja perävaunun mekaanisista kyt-
kentälaitteista; *sekä*

12) ulkomaisen viranomaisen antamien
pakokaasutodistusten vastavuoroisesta hy-
väksymisestä.

11) auton ja perävaunun mekaanisista kyt-
kentälaitteista;

12) ulkomaisen viranomaisen antamien
pakokaasutodistusten vastavuoroisesta hy-
väksymisestä; *sekä*

13) ajoneuvon kuljettajan terveydentilalle
asetettavista tarkemmista vaatimuksista.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinä-
kuuta 1996.*
